איך נישט געקענט פאַלגן אַוועקצוגיין אין מיטן דער סעודה, כדי נישט צו פאַרשעמען ר׳ שלמה לייבן.

דער דינאַוווער רב האָט אָבער געפילט, אַז דער ראָפּשיטצער האָט נאָך אויף אים תרעומות, האָט ער מוסיף געווען: ווען השי״ת האָט זיך דאָס ערשטע מאָל באַוויזן צו משה רבינו, האָט ער אים געזאָגט: „של נעלך״ — וואַרף אַראָפּ דיין נעל (שוך) — מיינט עס, עס שטייט אין אבות פ״ב משנה י׳: „והוי זהיר בגחלתן שלא תיכוה, שנשיכתן וכו׳, ועקיצתן וכו׳, ולחישתן וכו׳״. וויזט עס, אַז חכמים קענען ח״ו מעניש זיין אויף דריי אופנים: איינס — נשיכה, צוויי — עקיצה, דריי — לחישה. פון די ראשי תיבות — די ערשטע אותיות — פון די ווערטער פון: נשיכה, עקיצה, לחישה, שטעלט זיך צוזאַמען דאָס וואָרט „נעל״. האָט השי״ת געזאָגט צו משהן: „איך מאַך דיך איצט פאַר אַ מנהיג ישראל, פאַרלאַנג איך פון דיר, זאָלסט אַוועקוואַרפן דאָס וואָרט „נעל״, וואָס מיינט: נשיכה, עקיצה, לחישה; און נעם אויף דיר זאָלסט ח״ו קיין ייד נישט מעניש זיין.״ אָט דעמאָלט האָט זיך דער ראָפּשיטצער איבערגעבעטן מיטן דינאַוווער רב ז״ל. זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל.

סיפור נומער 3

דער בעש״ט ז״ל ,נאָכן התגלות, האָט זיך אויפגעהאַלטן אין די שטעטלעך וואָס זענען אַרומגעפאַלן אונטערן טשאַרטקאָווער קרייז. דעמאָלט איז אין טשאַרטקאָוו געווען רב, הרה״ג ר׳ הירשעלע. (דער פאָטער פון די הייליקע צוויי גאונים וקדושים: רבי ר׳ שמעלקע פון ניקלשבורג, און ר׳ פּינחס פון פראַנקפורט־אַם־מיין.) די גאוני הדור פון יענער צייט האָבן געשריבן צו ר׳ הירשעלען, ער זאָל זען צו שטערן דעם בעש״ט צו באַווייזן מופתים און געבן קמיעות. ר׳ הירשעלע האָט זיך נישט וויסנדיק געמאַכט. איינמאָל איז פאָרגעקומען פאַר אים אַ שאלה פון אַ פרוי, וואָס האָט די זעלבע נאַכט געדאַרפן גיין טבילה, און ער האָט איר מתיר געווען זיך טובל זיין. ר׳ הירשעלע איז געווען פון די מארי דחושבנא. (איידער ער איז ביינאַכט איינגעשלאָפן, האָט ער אַדורכגערעכנט, וואָס ער האָט אָפּגעטאָן אַ גאַנצן טאָג). איז אים אויסגעקומען על פי דין, אַז ער איז ח״ו נכשל געוואָרן אין הוראה און נישט גוט געפסקנט די שאלה פון דער פרוי. איז ער געלאָפן און אָנגעקלאַפּט ביי דער פרוי, און דורכן פענסטער מודיע געווען, אַז די טבילה איז קיין טבילה נישט, אַז ער האָט געהאַט אַ טעות. אָבער דער מאַן פון דער פרוי האָט אים געזאָגט, אַז ער האָט פאַרשפּעטיקט, ווייל זיי זענען זיך שוין צוזאַמענגעקומען.

ר׳ הירשעלע איז אַהיים געגאַנגען מיט גרויס עגמת נפש, און זיך גענומען באַרעכענען: וואָס פאַר אַ חטא האָט ער פון פריער, וואָס — מיטן כח פון עבירה גוררת עבירה — (אין עבירה שלעפּט צו דער צווייטער) האָט אים

חוטים המשולשים שטרן, אברהם בן יששכר עמוד מס 18הודפס ע״י תכנת אוצר החכמה

געברענגט צו דעם מכשול אין הוראה. איז ביי אים געבליבן, אַז ווייל ער האָט נישט געפאָלגט די גאוני הדור צו רודפן דעם בעש"ט, איז דאָס אים געקומען. האָט ער אויפגעוועקט דעם שמש און מיט אים באַלד ביינאַכט גע־פאָרן אין דעם שטעטל אַריין פון זיין קרייז, וואו דער בעש"ט האָט זיך דעמאָלט געפונען. אַריינקומענדיק אין בעש"טס חדר אריין האָט ער געטראָפן אַ גרויסן עולם ביי דעם בעש"ט; און געזען ווי אַ פרוי האָט זיך פאַר אים אויסגעוויינט, אַז שוין עטלעכע יאָר ווי איר מאַן האָט זי פאַרלאָזט, און זי איז פאַרבליבן אַן עגונה. דער בעש"ט האָט זיך אויפגעהויבן און איז אַרויס אין גאַס, צוגע־גאַנגען צו אַ מבוי מטונף (אַן אומריין אָרט) און צוריק אַריין אין הויז; זיך נישט געוואַשן די הענט, נאָכאַמאָל אַריינגעקוקט אין דער עגונהס קוויטל, און איר געזאָגט דעם נאָמען פונעם אָרט, וואו איר מאַן געפינט זיך. געהייסן איר פאָרן צו אים און געוואונטשן — זי זאָל מיט אים בנקל אַדורכקומען: צוריק צוזאַמענקומען זיך, אָדער זיך גטן.

ר' הירשעלען האָט דאָרט קיינער נישט געקענט. איז ער געשטאַנען אַן איבערגעשראָקענער און אַ דערשטוינטער ביי דער טיר און ביי זיך גע־טראַכט, אַז די גאונים, וואָס ווילן רודפן דעם בעש"ט, זענען דאָך גערעכט. מען זעט דאָך, אַז די מופתים זענען נישט פון דער ריינער זייט. אָבער באַלד האָט דער בעש"ט זיך געהייסן דערלאַנגען וואַסער און זיך געוואַשן די הענט. געמאַכט הויך ברכת אשר יצר, צוגעגאַנגען צו ר' הירשעלען און געזאָגט: „שלום עליכם, ר' הירשעלע טשאָרטקאָווער! אייערע עגמת נפשן פון דער נעכטיקער שאלה זענען אומזיסטע, ווייל איר האָט גוט געפסקנט". און דער בעש"ט האָט אים אויסנווייניק אָנגעוויזן אויף אַ תוספות אין דער גמרא נדה, וואָס איז די שאלה מכשיר. „און עס זאָל אייך אויך נישט וואונדערן, — האָט דער בעש"ט ממשיך געווען, — וואָס איך האָב אין מיטן קוויטל איבערגעהאַקט מיט אומריינקייט, און אַ צווייט מאָל דורכגעקוקט דאָס קוויטל אומגעוואַשן די הענט. איר דאַרפט וויסן, אַז איך האָב איר מאַן געזוכט אויף יענער וועלט און אים נישט געטראָפן: נישט אין גן עדן, נישט אין גיהנום. דערנאָך האָב איך אים אַרומגעזוכט צווישן יידן, אין אַלע הייליקע ערטער אויף דער וועלט, און נישט געפונען. האָב איך זיך געמוזט אַראָפלאָזן אין די אומריינע ערטער פון דער וועלט. דאָרט האָב איך אים געטראָפן. ס'איז אפילו אַ גרויסע סכנה. אָבער, וואָס טוט מען מען דען נישט כדי צו ראַטעווען אַ יידיש נפש. און אויך, אַז אַ יידישע טאָכטער זאָל נישט בלייבן קיין עגונה?" ר' הירשעלע איז אַהיים געפאָרן אַ צופרידענער און פאַרזאָגט מען זאָל נישט טשעפּען דעם בעש"ט.

סיפור נומער 4

צום בעש"ט איז אַמאָל געקומען פון אַ ווייט אָרט אַ ייד אַ גרויסער עושר, וואָס האָט געפירט גרויסע מסחרים און האָט אפילו געהאַט אייגענע שיפן

חוטים המשולשים שטרן, אברהם בן יששכר עמוד מס 19 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה